

GAZETA TRANSILVANIEI

Apare în fiecare zi de lucru.

Abonamentul: pentru Austro-Ungaria pe an 24 cor., pe 1/2 an 12 cor., pe 1/4 an 6 cor. Pentru România şi străinătate pe an 40 franci, pe 1/2 an 20 franci, pe 1/4 an 10 franci.

REDACTIA,
TIPOGRAFIA ŞI ADMINISTRAŢIA:
BRAŞOV, PIATA MARE Nr. 30.
Telefon: Nr. 226.

Pentru Braşov cu dusul acasă pe an 24 coroane. Fără dus acasă pe an 20 coroane, pe 1/2 an 10 coroane, pe 1/4 an 5 coroane. Un număr 10 bani. Inserate: un şir petiu 20 bani pentru o publicare. Publicări mai dese după tarif şi învoială. — Reclame pe pagina a 3-a un şir 20 bani.

Problema arondării cercurilor electorale.

De Dr. Valer Moldovan.

E trist dar adevărat, că aci în Ungaria abia o minoritate disparentă de intelectuali e accesibilă pentru un sufragiu universal cinstit şi adevărat, așa cum e înfăptuit în Franca, Germania sau Austria.

Tot grupa aceasta mică pledează cu curaj și pentru o arondare dreaptă și nemăestră a cercurilor electorale, luându-se drept basă numărul populației, pe când și cel mai radical partid al lui Iusth condiționează sufragiul universal de-o împărțire tendențioasă a cercurilor, prin care să se facă corecturile de lipsă în favorul rasei maghiare.

Până acum rusești două proiecte mai de seamă, cari au cercat să dea o formă concretă dorinței vage a politicienilor maghiari de-a asigura supremația rasei lor și în cadrele unui sufragiu universal.

În luna Octombrie anul trecut a apărut în „Huszadik század” un interesant studiu al unui domn Mandel Zoltán cu titlul sugestiv: „Incercare de rezolvire a problemei electorale”.

Spre lauda stăpânilor spiritali a acestei reviste trebuie să amintesc, că redacția și-a susținut principiile ei cunoscute în materie, deci nu s'a identificat de loc cu cuprinsul articolului.

Studiul din chestiune mi-s'a părut cel puțin o încercare serioasă și nu fără sistem de-a justifica preponderanța elementului maghiar.

Iată cum își motivează autorul teza:

„După părerea noastră factorii susținatori de stat, cărora trebuie să le concedem dirijarea vieții de stat nu trebuie priviți „singularitic” ci după „teritorii”. Trebuie să măsurăm părțile țării, ca să știm cât prețuesc din punct

de vedere al culturai, al facultății de economizare și al forții militare, și cât prețuesc, atâtea cercuri să capete”.

Așa dară d-l Mandel voeste să introducă censul cultural și economic al cercurilor electorale.

E ingenioasă măsura cu care cere să se măsoare gradul de cultură sau de avere al singuraticilor cercuri.

Censul cultural îl statorește pe baza cunoașterii cetitului și a scrisului:

Sunt în țară 2,621,737 de bărbați cari știu scrie și ceti și au vârsta de 24 de ani.

Impărțind numărul acesta cu numărul cercurilor electorale de azi de 413 rezultă cifra: 6348.

Suma aceasta e cercul normal luat după censul intelectual.

Pe baza aceasta a făcut apoi o tabelă după comitate, arătând, că în virtutea gradului de cultură câte mandate i-s'ar cuveni fiecărui comitat.

Așa de pildă în comitatul Hunedoarei numărul celor cari știu ceti și scrie e de 20,641. Impărțind cifra asta cu numărul de 6348, adică numărul normal al unui cerc electoral, ar rezulta, că comitatul Hunedoarei nu ar avea drept decât la 3.25 mandate, pe când azi are 6.

Tot pe calapodul acesta a aflat și cvoțientul pentru censul de avere. Anume a pornit din poziția cunoscută, că suma dărilor de venit de cl. I—IV ce o plătesc toți cetățenii ungari, face 187 milioane.

Dacă împărțim suma asta cu numărul cercurilor din Ungaria adică cu 413, rezultă suma de 452 mii coroane.

Acum n-avem decât să căutăm, că cutare comitat de câteori plătește 452,000 cor. în darea de venit I—IV, ca să știm, că în virtutea acestui cens de avere la câte cercuri electorale ar avea îndreptățire.

De pildă, comitatul Sibiului plătește în dările sus numite în

total 1,317,800 cor. Dividând suma asta cu cvoțientul de avere de 452,000 rezultă 3.91. Prin urmare comitatul Sibiului pe baza censului de avere abia ar avea dreptul la 4 cercuri, pe când de fapt alege 6 deputați.

Combinând aceste două censure, adică cel de avere și cel cultural, ajunge la un al treilea rezultat.

Capita de pildă:

Capitala Budapesta ar avea pe baza censului cultural drept la 25 mandate, iar pe baza censului de avere la 80 de mandate.

Sumând aceste cifre, dăm de suma de 105, care împărțindu-o cu 2 rezultă numărul 52.5. Adică orașul Budapesta pe baza censului de avere combinat cu cel intelectual ar avea drept la 52 cercuri electorale, pe când de fapt are numai 9.

Am estras din tabela d-nului Mandel următoarele date sau rezultate referitoare la cele 18 comitate locuite de Români:

Comitatul:	Numărul cercurilor ce li-s'ar cuveni pe baza censului de avere și cultură.	Numărul cercurilor de azi.
Alba-Inferioară	2.56	7
Arad	5.23	7
Năsăud	2.17	2
Bihar	8.24	12
Braşov	1.89	4
Făgăraş	0.97	2
Hunedoara	3.41	6
Târnava mică	1.47	3
Cluj	1.98	4
Caras-Severin	7.43	7
Maramurş	2.44	6
Târnava mare	2.77	4
Sătmar	5.72	8
Sibiin	3.88	6
Sălaj	2.55	5
Solnoc-Dobăca	2.10	7
Timiş	9.21	9
Turda-Arieş	1.75	4
Suma	65.77	103

Așa dar de unde până acum comitatele locuite de români au avut 103 cercuri, pe viitor să nu mai aibă decât 65—66 cercuri.

În acelaș timp însă șeptesprezece comitate neaș ungurești, cari au avut până acum numai 127 mandate, pe viitor pe baza censului cultural și de avere ar avea 155 cercuri. Iar cele 28 orașe cu drept de municipiu, cari până acum au avut 43 cercuri pe viitor ar avea 94.

Un al doilea proiect de arondare a cercurilor e cel al deputatului gubernamental Dr. Várady Zsigmond.

Proiectul lui urmărește asemenea aceeași tendință fundamentală de-a întări supremația maghiară față de eventualele ravagii ale sufragiului universal. Are însă față de proiectul de mai sus a lui Mandel slăbiciunea, de-a fi mai puțin sistematic și științificește mai puțin documentat.

Rischează și dânsul afirmația, că „nu vedem primejdie pentru statul național nici în faptul că — cea ce dealtmuri abia o credem — sufragiul universal va avea drept urmare 40—50 deputați naționaliști. Naționalitățile acestea sunt aici, au dreptul de-a fi reprezentate și nu e în interesul nostru — ca ele să-și spuie păsurile și dorințele în străinătate și nu în parlament”.

Cu toată premisa asta la aparență sinceră și cuminte, autorul în decursul prelucrării tezei sale despre împărțirea viitoare a cercurilor nu o dată își arată voia a ne scoate cu totul din parlament.

Mijlocul principal prin care dl Várady crede a înlătura primejdia naționalistă, e sporirea și întărirea reprezentanței orașelor.

Cu date statistice dovedește sporul cel mare numeric ce l'au realizat orașele dela 1867 incoace, ceea ce le îndreptățește la o reprezentanță mai puternică decât au avut-o până acum.

Cele 28 orașe cu drept de municipiu au avut în 1869 în total o populație de 1,016,161, pe când în 1910 numărul locuitorilor acestor orașe s'a urcat la 2,192,618. Propune pe baza asta ca numărul

cercurilor electorale să se urce pentru Budapesta dela 9 la treizeci.

Douăzeci și patru orașe mai mari să capete cu câte un cerc mai mult. Astfel s'ar spori cercurile orașenești cu 45. Mai sunt apoi 32 orașe cari după statistica cea mai nouă au peste 10,000 locuitori. Din aceste cel puțin 20 se capete drept de a trimite și ele câte un deputat. Astfel reprezentanța orașelor s'ar spori în total cu 68 mandate. Peste tot orașele ar dispune de 149 reprezentanți cu toții maghiari, după ce mai toate orașele sunt deja maghiare s'au pe cale de-a se maghiariza.

Intr'un articol următor mă voi încerca să fac critica acestor sisteme și proiecte.

Deocamdată mă mărginesc a releva împrejurarea ciudată, că rapoartele factice de putere și de naționalitate în Ungaria au determinat pe cei de la putere la o procedură tocmai inversă de cea următoare în imperiul german.

În Germania frica de socialiști a provocat cercuri mari și puține la orașe și invers la sate.

La noi frica de naționaliști a născut proiecte, cari vor cercuri mărunte și multe la orașe și invers la sate.

Sărbătorirea teologilor orădani.

Din București ni se scrie: Comitetul de inițiativă pentru sărbătorirea teologilor eliminați din seminarul rom. cat. orădan. a hotărât în mod definitiv, ca serbarea să aibă loc Duminică 26 Febr. v. Programul va fi afișat Joi. În cursul acestei săptămâni se vor ține mai multe întruniri în acest sens. Cor.

Camera. Ședința de ieri a camerei

a fost iarăș zgomotoasă. Deputații s'au prezentat în număr mare, iar gările erau pline de lume. Ședința s'a deschis la orele 10 1/2. Președintele Návay, comentând cele petrecute Sămbătă în cameră, declară, că nu s'a opus cererilor de-a se ținea ședință secretă, dar a fost

Insemnări

(din revistele noastre)

Remarcăm din „Vieța Românească” articolul d-lui Radu Rosetti: „Ceva despre sionism”.

În acest articol d-l Rosetti face aprecierea celor trei mari societăți jidovești: 1) Societatea Sioniștilor, 2) Ito și 3) Ica, puse toate sub curatela alianței universale israelite din Paris.

Societatea Sioniștilor vrea înființarea unui stat național în Palestina.

Scopul ei urmărește această societate dă anș adeseori la încercări în anul fiilor lui Israel.

Mulți dintre ei, păstrători de vechi credințe, visează la reînvierea strălucitului stat jidovesc de odinioară în frunte cu glorioșii regi de pe-atunci: Solomon, David et tuii quanti. Amăgiți și ei de curentul naționalist al vremilor de azi, se dedau nu arareori la acte de fanatism, în vreme ce antisioniștii, cari privesc foarte pesimist viitorul stat sionist, întreprind o acțiune contrară. Și n' deursul acestei ciocniri vucii fiilor lui Israel se agită fanatic, glasurile lor strident răsună ca niște scârțitori de-ale morilor de vânt, pumnii se ridică, plețele ortodoxe se încaută sub meșteșugul

tradițional și străvechea solidaritate talmudică se frânge în pornirile pătimăse, cari nu mai îngăduie discuții principiare. Într-o parte David ridică blăsteme, ticluite în psalmi aprinși, împotriva vrășmașilor și Iehova e chemat în ajutorul celor ce l-au monopolizat... De altă parte cei cari în decursul timpurilor s'au icuit printre ceice nu se închină lui Iehova și cari au împlinit punct de punct poruncile talmudice ajungând stăpâni peste vieșă naivilor lipsiți de sentimentul adorației față de ban — urlă înfricoșat și se cutremură la gândul, ca de-aci înainte să-și restrângă domnia numai asupra maslinilor din Palestina.

Societatea Ito intenționa mai înainte așezarea Jidovilor în Cirenaica, dar după-ce trimiși lor în această pustie s-au reținut fără strugurii Canaanului — a renunțat la acest plan și — și-a ales Mesopotamia ca mai potrivit loc pentru plasarea lenii suverane.

Au însă de lucru ambele societăți cu piedecile, pe cari li-e pun în calea realizării planului lor guvernale otomane, cari nu ușor se pot împăca cu o invaziune a Ovreilor în împărăția lor.

E doar știut, că pe urma Jidovilor rămâne aproape pretutindenea numai pârjol.

În sfârșit „societatea Ica” văzând multe piedeci, cari opresc înfăptuirea planurilor celor două societăți — și-a flo-

sat o țintă mai lesne de realizat: de a ușura și mijloci emigrarea jidovilor ori unde se vor găsi locuri prielnice: „ubi bene, ibi patria”. Această societate lucrează cu un succes cu mult mai mare decât celelalte două.

La dispoziția ei stau cele mai mari capitale ale puterilor financiare jidovești. Pressa acestei societăți menajată ca nici una alta, țipă îngrozitor când vr-un goim cutează să se atingă de zulufl Cahalului.

Rosetti își încheie articolul cu repetarea cunoscutului adevăr: că neamul ovreiesc neavând o jărănime ca alte neamuri, în împrejurările actuale nu va putea înșgheba un stat național.

Nr-ul 16 al revistei „Flacăra” e închinat marelui nostru scriitor I. L. Caragiale. În articolul scriși de somități politice și literare se aduce genialului scriitor tributul de recunoștință, la care li dă dreptul munca sa devotată pe tărâmul artelor românești.

În frumoase aprecieri Tache Ionescu remarcă calitățile de orator ale lui Caragiale. Șt. O. Iosif schițează în scurte scapărări de stil câteva amintiri din timpul petrecut în societatea lui Caragiale, iar Șm. Gârleanu în câteva rânduri flocează într'un splendid și umitor de real tablou întreg sufletul sărbătoritului scriitor:

„Ce să spunem despre Caragiale? — scrie Gârleanu. — Sunt unii oameni, pentru cari dela o vreme laudele sunt niște adevărate jieniri. După cum știm, că la hotarul Moldovei străjuște uriaș și neclintit Ceahlăul, după cum ca să ni-l închipuim acum, nu mai avem nevoie, să ne amintim de înălțimea lui, de sușurile și scoborășurile lui încântătoare, de prăpățiile lui amețitoare, de priveștiile fermecătoare, pe care ochiul le poate cuprinde din vârful lui, — atât de bine s'a încheat în mintea noastră, numele acesta: Ceahlăul, ca noțiunea grandiosului, — tot astfel nu mai avem nevoie să ne gândim la admirabilele schițe și momente, la capodoperele Teatrului său, la minunatele povestiri, ci ne e de ajuns să pronunțăm acest nume: Caragiale, ca să ne închipuim muntele uriaș care străjuște hotarul literaturii românești.”

Am reprodus din adins aceste rânduri, pentru că ele pe lângă netăgăduitul adevăr mai conțin încă un fin memento față de toți micii pricinaiși, cari încrunță din sprâncene și lovesc cu băta — în baltă, când nu le lauzi prestațiunile. Caragiale și toți cei mari ca el se revoltă de aceste laude stupide și mărima lor se înduioșează doar de scăpărarea spontană a sufletului lipsit de patimă, pe când cei mici cer și poruncesc ca toată suflarea omească să le aducă osanale.

Un sentiment de evlavie te cuprinde în fața celor dintâi și o punire de îndreptățit dispreț îți cearcă sufletul lață de cei din urmă. Mari sunt numai cei dintâi și mici, foarte mici cei din urmă.

E frumos și articolul d-lui Radu Rosetti, în care vorbește despre Caragiale ca profesor și sunt de un interes deosebit momentele povestite de A. Vlăduță și pe cari le scrie Al. Șerban.

Fără exagerări e scris și articolul „Caragiale”. Autorul lui F. Locusteanu scoate în relief adevărul că: „El (Caragiale) a apărut în arena literară noastră fără ca nici un herald să-l anunțe și că va dispărea din nefericire fără să lase continuatoric. Venirea lui Caragiale n-a vestit-o nici un arhanghel, nici un glas de tulpnic nu l-a chemat și el totuș a venit, pentru ca astăzi în sufletul său universal să poarte tot ce poate produce mai nobil crezul omelesc. Continuătoric nu va avea, căci nu curând se va naște omul, care să știe învârti meșteșugul meșteșurului cu destoinicia acestuia.”

Spontan a răsărit gândul de sărbătorire în toată suflarea românească, toată lumea se pregătea să-i aducă închinare măestrului, care cu vraja condiului său răușise să sfarme cătușele, cari închideau genul neamului roma-

Impedat de zgomotul mare ce s'a iscat. După aceasta lustrății au provocat o discuție asupra verificării procesului verbal. În decursul acestei s'a ivit un conflict între Návay și Iusth. Návay dețraze cuvântul lui Iusth. Iusthăstii se revoltă, cei din partidul muncii fac ovații lui Návay. În zgomotul infernal prezidentul suspendă ședința. După redeschidere s'a cerut ședință secretă. A mai vorbit Bătthány și s'a continuat obstructia până la sfârșitul ședinței.

Khuen în audiență. În situația politică nu este nici o schimbare. Singurul moment nou este, că Khuen a mers ieri la Viena, împreună cu min. Hazay. Khuen a conferit cu mai mulți factori competenți și la 11 oare a fost primit în audiență la M. Sa. Audiența a durat mai mult de o oră.

Unele depeșe anunță, că audiența a fost numai informativă și nu s'a luat nici o hotărâre nouă. Din altă parte se afirmă, că cercurile competente din Viena atribuie o mare importanță audienței.

Dela ordinea zilei.

— Demonstrații socialiste. — Desoperirea unei taine. —

Demonstrația de ieri a partidului social-democrat în Budapesta a avut un succes splendid. Muncitorii s'au adunat în 16 locuri deosebite, s'au concentrat în strada Andrassy, apoi trecând în șiruri încheiate pe strade, s'au oprit în parcul orășenesc, unde au ținut adunarea.

Conductul pe strade, la început era mai liniștit. Pe la 11 oare însă s'a desvoltat splendid. A fost imponent conductul în special când a sosit în strada Vațului, în cartierul fabricelor. Sute de mii de muncitori luau parte la manifestație, cu rosete și cu garoafe la butonieră și purtând tăblițe cu inscripția «Trăiască dreptul electoral». Să întonau cântări socialiste și se aclama sufragiul universal. La conduct au luat parte o mare mulțime de femei muncitoare, cari demonstrau cu mare gălăgie.

Manifestația s'a petrecut fără de-a se isca tulburări. Poliția a luat măsuri extinse pentru păstrarea ordinii publice. N'a fost însă lipsă de nici o intervenție polițială. Muncitorii s'au purtat liniștit. Numai la clubul kossuthist și în fața casinei naționale au demonstrat mai zgomotos, contra clasei aristocrate. În jurul parlamentului nu s'a făcut nici o demonstrație, deși circulația era foarte mare. Parlamentul a fost păzit de 300 de polițiti.

— În legătură cu aceasta amintim, că socialisții din Brașov și-au ținut ieri seara conductul anunțat. Muncitorii, în număr 3—400 s'au adunat înaintea tribunalului și apoi au parcurs mai multe strade. În strada Porții s'au rostit două vorbiri, românește și ungurește. Disordini nu s'au făcut.

În amândouă ședințele de Sâmbătă și de ieri a camerei s'a petrecut câte-o scenă tragi-comică.

Eri s'a ivit în culoarele camerei un scrințit, care zărind pe Iusth, s'a dus la el și gesticulând, i-a zis:

— Din încredințarea milioanelor ale masselor popoarelor, Te salut, d-le! Apoi a început să injure guvernul și partidul muncii.

Deputații s'au adunat în jurul lui și un șpan voinicos, infuriat că necunoscutul injură partidul muncii, i-a ras o palmă. În cele din urmă străinul a fost scos afară și poliția a constatat, că este un medic veterinar, căruia îi lipsește o doagă.

Mai interesantă a fost scena de Sâmbătă, ce a produs-o redactorul Dr. Pályi Ede. Am spus ieri, că acest patriot — nu știm este perciunat sau neperiunat — a intrat în sala de ședințe a camerei, sbierând ca un nebun. După ce a fost scos afară, s'a rezept pe galeria ziaristilor și de aici — cum anunță »Bud. Hirli.« — a strigat în sală:

— Sunt în stare să dau față și cu o sută de trădători de patrie... Ne tradează națiunea. Eu nu vreau, ca băteii mei să devie Valahi...

Adecă așa! Să zice, că copiii și smintiții spun adevărul. Dr. Pályi, în furia lui, ne-a descoperit o taină a sufletului șovinistilor, pe care noi o presupunem: Erica de Valahi!

Scrisoare din Maramurăș.

— (Prelegerile populare din Leud, Săliște și Vișeu de mijloc.) —

Prelegerea poporală, a 2-a în Leud, și a 4 în seria prelegerilor s'a ținut în 4 Faur n. după amiaz la 2 ciasuri. Sala mare a școlii confesionale era arhiplină de popor, care de astădată un s'a înfricat de loc, și n'a băgat în seamă amenințările antistiei comunale. Delegatul: preotul Mihai Hotea, prin o scurtă cuvântare deschide prelegerea, și dă cuvântul capelanului Ion Bârlea, care vorbește la înțelesul tuturor: Despre carte și meșteșug, îndemnându-i ca să iee pildă dela cel 25 băieți, cari s'au dus la diferiți rami de meșteșug și să se înștiințeze la dansul cât de mulți, căci pe toți îi va așeza la măestrătii români. Apoi, preotul Emil Bran: Despre creșterea Națională a viteilor, o conferință foarte acomodată și practică, a fost ascultată cu cea mai mare interesare. După aceea, iarăș capelanul Ion Bârlea: Despre ținerea cursurilor de analfabetii, și îi roagă să se înscrie pentru curs cât de mulți. De fapt s'au înscris vreo 30, dar durere, după cum am amintit mai sus, administratorul parohiei leud: Zojkás, a oprit ținerea cursurilor. Propune ca să se înființeze o agențură a »Asociațiunei«: o bibliotecă poporală și o reuniune de temperanță. Cea-ce să primește cu cea mai mare bucurie, și îndată să și alege comitetul, care v'a conduce: agențura și bibliotecă poporală: Președinte Ion

Bârlea; bibliotecar: Inv. Grigorie Tiplea cassar; Găvriliă Pleș; notar: Ștefan Mariș țărani fruntași din leud. Apoi, părințele Emil Bran, cetește statutele reuniunii de temperanță, cari cu unele modificări să primesc, și să hotărâște, să se trimită la minister pentru aprobare.

Astfel a decurs a 2-a prelegere în leud, unde s'a pus bază solidă, pentru deșteptarea și înaintarea mândrilor leudeni, cari cu buni conducători ar deveni în puțină vreme: fruntea Maramurășului. În total s'au înscris până acum 140 de membrii ajutători, toți țărani.

A 5 prelegere poporală, s'a ținut în frunțașă comună: Săliște. Satul e împărțit în 2 parohii cu 2 preoți: Vasile Wlad și Mihai Hotea. Nu de mult s'a zidit o școală confesională măreață, de piatră, care face cinste Săliștenilor, Sunt 2 sale mari pentru 2 învățători, și locuință pentru unul. Nu știm din ce cauză postul al 2-lea de învățător s'a abandonat, dar credem că cât de curând, vor fi iarăș 2 învățători, ca mai înainte. Laudă vouă preoților harnici cari v'ați trudit cu edificarea școlii. Din satul Săliște a eșit o mulțime mare de inteligință; preoți, advocați, iuji, și învățători, cari, cu toții pot fi mulțamitori harnicului învățător pensionat: Demetriu Chiș.

Înainte de ce s'ar începe prelegerea poporală să sfințește școala. Actul sfințirii s'a săvârșit, de cătră 6 preoți. La sfârșitul sfințirii, preotul local Vasile Wlad mulțamește poporului săliștean, pentru ajutorul ce l-a dat preoților, ca să poată ridica zidul acest mândru, unde copii, să v'or adăpa din izvorul culturii românești. După aceasta, îndată să începe prelegerea poporală. Norod e adunat foarte mult, în cât n'a încput în sala de tot mare a școlii, ci stăteau pe afară. Vor fi fost la vreo 2000 de oameni.

Delegatul: preotul Ion Iarța, prin cuvinte bine simțite, arată ce scop are »Asociațiunea«, și pentru ce ne-am adunat noi. Urmează: Dr. Găvriliă Iuga secretarul despărțământului, advocat în Vișeu-de-sus. Dansul e fiu al Săliștei, și e unul dintre cei mai harnici și zeloși fruntași ai Maramurășului. Vorbește: Despre folosul cărții, aducând pilde din satul lor, pe care-l cunoaște și dansul foarte bine din pruncie. Le amintește că neștiinței de carte pot mulțami, că jidaniii i-au scos din moșile lor, și că s'au îngrășat jidaniii așa de tare în satul lor. Îi îndeamnă că să aboneze foi cât de multe, și la mulți le abonează el singur din banii lui. Conferința frumoasă și populară a fost răsplătită cu aplauze. Preotul E. Bran: Despre beție și urmările ei, îndemnându-i, ca să iee pildă dela leudeni și să facă și dânșii o reuniune de temperanță. Capelanul Ion Bârlea: Despre folosul meșteșugurilor. Cuvântul său n'a sunat în pustie, căci până acum, din Săliște s'au înștiințat vreo 20 de băieți, cari vreau să se facă meșteșugari. E semn înverdat că săliștenii sunt oameni deștepți, și vreau să înainteze și pe cărările măestrăriei. Apoi, preotul Vasile Wlad, în numele poporului mulțamește conferențiarilor, și

li roagă, ca și de altă dată, să nu pregeteze a veni în mijlocul lor. De pe fețele tuturora să vedea o mulțumire și însuflețire mare, și astfel s'au înscris dintre țărani, foarte mulți membrii ajutători ai »Asociațiunei«.

A 6 prelegere poporală, s'a ținut în Vișeu-de-mijloc, în 25 Faur n. E situat din jos de orășelul Vișeu-de-sus, la vreo 3 km. Sfânta slujbă o servește preotul Ion Tarța cu Mihai Iuga preotul local. Vișeu-de-mijloc, are o biserică frumuseică, dar mică, de piatră, din 1827, și e pictată foarte frumos, de cătră pictorul: Ottocar Cutaic în 1874. Are o casă parohială ca un palat, și o școală de piatră conform legii.

După sfânta slujbă poporul să strânge la școala conf. în număr mare. Delegatul: Dr. Ilie Chindriș, advocat în Vișeu-de-sus, prin o vorbire scurtă deschide prelegerea. Apoi urmează conferința foarte folositoare a advocatului Dr. Petru Văida: Despre pomăril. Dansul mai întâi fiind preot în Sălaj, așa să vede că s'a ocupat cu pomăritul în mod rațional, căci a vorbit foarte temeinic și la înțelesul tuturora despre tema de mai sus. Murindu-i soția, s'a lăsat de preoție, și astăzi e advocat în Vișeu-de-sus. După aceea preotul Ioan Tarța, vorbește despre stupărit, dând învățături folositoare atât despre coșnițele cele vechi de spetează, cât și despre coșnițele sistem »Dzierzon«. Tot ne spun bătrânii, că mai de mult, erau stupine multe pe câmpuri, cu sute și sute de stupi, iar astăzi nu sunt mai de loc. Și, dacă-i întrebă, că de ce nu sunt? Răspund, că n'au așa noroc ca părinții lor. Noroc, ca de noroc, da n'au știință în ale stupăritului. Cu conferințe de felul acesta, poate că va relăvia din nou stupăritul în Maramurăș.

Preotul Mihai Iuga, în numele sătenilor, mulțamește, tuturor conferențiarilor și domnilor cari s'au prezentat, și îndeamnă norodul să se înscrie cât de mulți de membrii ajutători ai »Asociațiunei«. Îndată să școală figura marcantă a birăului: Vasile Cămban, și foarte emoționat vorbește, mulțamind domnilor români, că nu uită și de ei, și să; coboară în mijlocul lor, dându-le povețe și sfaturi folositoare. Sfârșindu-să prelegerea, s'au înscris foarte mulți țărani de membrii ajutători ai »Asociațiunei«.

Din România.

Investitura Mitropolitului Primat și a episcopului de Huși.

Duminecă dimineața a avut loc în sala tronului investitura noului Mitropolit Primat Conon Arănescu și a noului episcop al Hușilor Nicodem Munteanu.

Din discursul ce l-a rostit după investire noul mitropolit, reproducem următorul pasaj:

»Pururea Biserica a fost nu numai izvorul credinței, ci și ocrotitoarea culturii, graiului și datinelor strămoșești. La adăpostul Bisericii a crescut neamul românesc din sânul monastirilor s'au ivit primele licăriri de cultură: în cărțile religioase ne-am regăsit limba străveche; apostolii credinței au fost la noi pu-

rurea și apostolii neamului. În trecut ca și în timpurile mai apropiate vieța noastră politică națională s'a desțăsurat în strânsă legătură cu vieța bisericească; tot ce turbură biserica, șgduce conștiința națională; tot ce o înveselește, înviează întreaga noastră ființă: destinele bisericești și ale poporului român sunt nedespărțite. Credința care ne-a întărit și mângăiat în vremuri de restriște, ne-a luminat și încălzit în zile de pace și reculegere».

A urmat apoi cuvântarea episcopului Hușilor, după care M. Sa Regele s'a adresat noului Primat cu următoarea vorbire:

Înalt Prea Sfințe Părinte!

Glasul marelui adunări ridicând pe înalt Prea Sfința Ta pe scaunul Metropolitan al Ungro-Vlahiei, cu deosebită mulțumire ți-am încredințat toiagul arhipăstoresc, ca semn vădit al stăpânirii duhovnicești.

Sigur fiind, că înalt Prea Sfința Ta deapurarea vei fi însuflețit de sfânta datorie și de însemnata chemare ca Primat al României și președinte al Sinodului, simt o adevărată bucurie că, după un lung șir de ani ca profesor, ca arhieru și ca episcop de Huși, ai ajuns la cea mai înaltă treaptă a bisericii Autocefale române. Cinstea este mare și mai mare răspunderea. Cunoșc înaltele tale însușiri și bunătatea sufletului înalt Prea Sfinției Tale și știu, că pătruns de această răspundere vei păși pe scaunul Metropolitan al aceașii rîvnă ca și până acum, spre a răspândi simțământul de evlavie și de iubire de patrie, sădind în sufletul norodului credința și frica de Dumnezeu.

Neclintitul sprijin și via Mea simpatie vor însoți pe înalt Prea Sfinția Ta în muca pentru binele și mărirea bisericii, acest stălp puternic al Statului și al națiunei.

Din toată inima doresc să fi condus în împlinirea sfintei tale chemări de duhul creștinesc al păcii, dea Domnul să păstorești mulți ani în deplină sănătate pe scaunul Metropolitan al Ungro-Vlahiei și Primat al României.

Mulțumesc din suflet pentru cuvântarea înalt Prea Sfinției Tale plină de simțiri înalte și patriotice, ca și pentru caldele urări ce Ne aduceți Reginei, Mie și Familiei Mele, care desigur vor fi bine cuvântate de Atot Puternicul pe care îl rog să ocrotească până în veac scumpa noastră patrie.

Festivitatea s'a încheiat cu a doua vorbire a M. Sale, pe care a adresat-o episcopului de Huși.

Dela palat noul prelaț au fost conduși la Mitropolie, unde s'a oficiat o rugăciune, după care a avut loc o recepție în palatul mitropolitan.

Inundațiile din județul Iași

De câteva zile apele Prutului și Jijiei s'au revărsat cauzând sătenilor pagube enorme. Apa a pătruns prin case, în cât locuitorii au fost nevoiți să se retragă de dealuri cu vitele și avutul.

Întregul șes dintre Prut și Jijia este complet inundat. Curentii apei este așa de mare în cât podurile au fost rupte iar șoselele complet distruse. Circulația nu se mai poate face nici chiar cu bărcile, din cauza curentului apei. Cerându-se ajutoare, prefectul împreună cu comandantul jandarmilor și un număr oare care de soldați au pornit la fața locului. Pagubele se urcă la câteva sute de mii lei.

nesc. Mulți învățau schifele lui pe de-a rostul, își deregeau graiul, își limepeau laringele, își măsurau gesturile în oglindă — ca pentru a-și găsi și ei prin copioasele laude, ce le vor întinde înaintea măestrului — un locșor cât de modest în umbra acestuia...

Nu mai un om părea de tot nepășător la tot acest vijelios preliu de »dino-danoc«. Ș-acesta era Caragiule — Ceahlăul mândru, care la telegrama: »Vă felicit și vă urez ani mulți și noroc cu prilejul jubileului. »Flacăra« apare număr festiv. Reg colaborare sau imputerniciți Vlăhuță să ne dea concursul pentru răușită bună« — vestia din splendida-i izolație pe fir electric:

»Regret — Imposibil amândouă. Mulțumesc atenție.

Caragiule.

În Nrul 17 al »Flăcăre«i d-l C. C. Arion își reasumează părerea în ce privește solicitarea statului asupra literaturii în următoarele:

»Incurajări oficiale — cât de multe. Scriitori, poeți, artiști oficiali niciodată. De altminterea oficialitatea ne-ar deoșor la politică și tocmai aceasta este superioritatea literelor, a poeziei, a artei, că fiind imateriale și neperitoare n-au trebuintă să aibă culoare politică, iar când o au nu mai sunt ele!»

În Nrul 15 al »Noei Reviste române« găsim frumoase aprecieri asupra opereii lui Caragiule ș-un splendid articol asupra educației caracterului, scris de N. M. Teohari, iar în Nrul 16 d-l E. Isaac îi adresează o scrisoare d-lui Caragiule, în care îl spune, că: »acasă la Cluj e timpul posomorât — ca ochiul de uliu a lui E. Poë — și că pe uliți zace grea zăpadă«.

Despre alte reviste vom scrie într-un număr viitor al »Gazetei«.

Zeno.

Poeziile noastre populare istorice.

De Silvestru Moldovan.

Conferință, ținută în 10 Decembrie a. e. în sala gimnaziului român din Brașov.

— (Urmare). —

În Ardeal nu avem nici o reminență la popor despre Mihaiu Viteazul, nu există nici o tradiție sau vreun fragment de poezie poporală, care să ne reamintească stăpânirea acestui erou român asupra Ardealului. E posibil să fi existat poezii despre vodă Mihaiu și să se fi pierdut, dar este mai verosimil, ba aproape sigur,

că nu s'au alcătuit cântece despre Mihaiu. Cauza este simplă. Mihaiu Vodă Viteazul n'a pătruns în sufletul iobagilor români din Ardeal. Domnia lui asupra Ardealului a fost scurtă. Mihaiu a fost pentru Ardeleni asemenea unui luceafăr, care a luminat firmamentul pentru un moment, ca în cel următor să dispară în totdeauna în noianul veciniei.

Dar mai mult... Chiar și în scurta lui domnie poporul român n'a simțit nici o schimbare în soarta sa. Aceleași cătușe ale iobăgiei l-au ferecat și atunci și aceiași domni i-au fost stăpâni pe sate, la moșii — nemeșii unguri.

Și acum să luăm în șir evenimentele, cari au avut o influență oarecare asupra vieții poporului român din Ardeal și părțile Ungariei și au lăsat urme în poezia noastră poporală.

Cel mai vechiu eveniment, despre care s'a păstrat la popor reminiscențe, este marea invaziune a Tătarilor dela 1241 — 1242. A venit acest popor crud și violent asemenea unei furtuni năpraznice peste țară și preste poporul românesc. Și au stat aici Tătarii un an și jumătate, ca stăpâni, pustind țara și ucigând pe locuitorii cu zecile de mii. Iar mai târziu, pe timpul principilor ardeleni s'au mai repețit de câteva ori invaziunile lor în Ardeal, încreștându-și calea cu sânge și părjol.

Invaziunile lor, dar cu deosebire marea invaziune dela 1241 a băgat în groază de nedescris pe oamenii din acele timpuri nefericite, încât după cum s'a însemnat pe paginile cronicelor, ară destul să strige cineva în mijlocul unui sat, chiar și când nu erau Tătari năvălitori în țară, cuvintele înfricoșate: »Vin Tătarii!«, ca locuitorii să o rupă la fugă în codrii ocrotitori, părăsindu-și casele și toată agoniseala lor.

Nu e mirare deci, dacă acest popor înfricoșat a lăsat urme adânci în sufletul poporului nostru, care le-a păstrat amintirea până în ziua de azi în tradiții și în proverbe, în numiri de locuri și în nume de familii.

În special unele din tradițiile despre Tătari sunt originare din timpul marelui năvăliri de acum 670 de ani. Aceasta se poate constata prin asămănarea acestor tradiții cu cele ce ne spun despre Tătari însemnările istorice contemporane, dar cu deosebire două isvoare prețioase privitoare la acel timp: »Carmen miserabile« de Rogerius, pe atunci protopop catolic în Oradea-mare, care căzuze și el rob la Tătari și a scăpat cu fuga, trecând prin mari mizerii și »Historia Salonitarum pontificum atque Spalatiensium«, de protopopul Toma din Spalato (Dalmația), care însă împrumută unele date și descrieri dela Rogerius.

Dar, ceea ce pare cam straniu, pe lângă tradiții, proverbe etc. poeziile populare despre Tătari nu avem. Eu cel puțin n'am găsit nici una la poporul nostru din Ardeal și Ungaria și dacă cineva ar ști vreuna, ar face un mare serviciu neamului nostru publicându-o.

Întrebarea e, să nu fi existat astfel de poezii? Considerând existența tradițiilor și a altor reminiscențe despre Tătari, e greu de admis supoziția, că Românii de pe acele vremuri să nu-și fi cuprins durerea și neagrăile suferințe în versuri jalnice, tânguitoare. Dar încetând năvălirile Tătarilor și pierzându-li-se amintirea, se vor fi pierdut și cântecele tătare, ca multe alte tezaure din trecut ale poporului nostru.

Un al eveniment de prin secolul care și-a avut obârșia din sânul poporului, a fost răscoala țărănească dela 1437, în domnia regelui Sigismund. A fost cea dintâi răscoală de iobagi în Ardeal. Au luat parte la ea Românii și Unguri. Dar fiindcă a fost de durată scurtă și s'a mărginit la un teritoriu mai mic în nordul Ardealului, amintirea ei s'a șters aproape total din memoria poporului nostru.

(Va urma).

Consiliul județean studiază un proiect pentru construirea unui dig-șosea la-alungul Jijiei pentru apărarea satelor...

Săptămâna aceasta se vor organiza în țară serbări populare la căror beneficiu va fi întrebuințat pentru ajutoarea sătenilor pângubiți de inundații.

Externe.

Revoluția în China. Din Peking și Tientsin vin vești neliniștitoare. Revoluționarii jefuiesc și incendiază de câteva zile edificiile particulare și publice.

Agencia Ștefani află din Tientsin, cu data de 3 Martie, că incendiul orașului chinez a încetat ieri la 10 care, și noaptea a fost localizat.

Războiul italo-turc. Ministerul de Război al Turciei publică următoarea depeșă din Mergheb...

Dușmanul primind din Benghazi un ajutor de 10.000 oameni, sosiți pe 5 vase, a început în dimineața zilei de 27 Februarie, ofensiva, atacând în trei coloane.

Situația în Mexic. În urma trativelor urmate în consiliul de ministri al Statelor Unite, președintele Taft a dat o proclamațiune...

Situația financiară a Italiei. Veniturile principale cu excepția impozitelui grăului au dat în Februarie un spor de 16 milioane față de aceeași epocă a anului trecut.

Dela „Banca generală de asigurare”.

„Banca generală de asigurare” din Sibiu, este, ca și „Fondul zărilor Dr. Mihai”, o creațiune a generației de azi.

În 21. crt., Comitetul dirigent al Băncii a ținut ședința lunară obișnuită în care s'a raportat asupra afacerilor curente și s'au adus mai multe hotărâri însemnate.

În valori de K 333,100 și în incasso de K 1,723,07. În total în decursul celor două luni trecute ale anului curent s'au emis 567 polițe...

Din acest raport rezultă deci că afacerile băncii de asigurare au crescut în măsură suficientă și mulțumitoare, mai cu seamă dacă considerăm...

a) În Brașov — multumită sprâjinului larg și generos al «Albinei» — s'a instituit o agenteră principală în legătură cu filiala «Albina»...

b) În Făgăraș deasemenea s'a instituit o agenteră principală în legătură cu banca «Furnica».

c) La Mediaș și Ibașfalău s'au organizat agenturi în legătură cu cele două filiale ale «Albinei» din aceste orașe...

IV. Tot în ședința de care vorbim, comitetul a luat act că s'a pus bază unui fond special pentru garanția asigurărilor asupra vieții...

ȘTIRI.

- 21 Februarie 1912.

Concertul d-șoarei Ana Voileanu. Suntem în plăcuta poziție de-a aduce la cunoștința publicului...

Zilele aceste se vor pune în vânzare bilețele de intrare, la librăria A. Mureșanu.

Industria de casă românească. Alături s'a deschis la Sibiu expoziția de cusături și țesături românești a d-nei Maria P. Cosma...

urma obiectelor frumoase și prețioase expuse.

Ziarul german „Sieb. Deuts. Tageblatt“ apreciază în termeni elogiosi expoziția și relevă cu deosebire meritele d-nei Maria P. Cosma...

O plângere. Ni se cere publicarea următoarei declarații:

Față de notița „O plângere” apărută în „Gazeta Transilvaniei” Nr. 35 din 1912, spre orientarea cetitorilor...

Plângerea din chestiune nu poate proveni și nici nu provine dela afirmatiunile 24 de persoane, cari la tot cazul nici habar n-au descurturile ce le cuprinde plângerea...

N'am văzut cele 24 iscălituri „proprii”, poate fi sigur însă ori cine că din acelea mai nici una nu poate fi adevarată.

Nici acestea nu poate conținea nici un adevăr, ci numai un conglomerat de scornturi infame...

Foarte regretabil, când un confrate, „preot suflătesc” turbură din ură liniștea credințioșilor celuilalt confrate, prin intrigi nedemne...

Primirea elevilor în Institutul surdo-mușilor din Timișoara pe anul școlastic viitor...

O frăție frumoasă. «Răvașul» scrie: Prea Sfinția Sa episcopul Dr. Vasile Hossu al Gherlii, însănoțat acum pe deplin...

Depozit românesc de pian și armoniuri în Sibiu. Subscribul, îndemnat de împrejurarea, că la cumpărarea pianelor...

La apelul publicat pentru a se aduna ajutoare pentru excursiunea de studii în Italia...

O să tănăni fără mâncare și fără apă. Sămbătă dimineața a fost aflat într-o clăd de fân din apropierea Petei...

Un copil — spărgător. În comuna Martonos, de lângă Zombor, clopotarul bisericii catolice...

Un tată amărât. Din Kecskemet se anunță: Pe țăranul Molnar Iosef din comuna Szépepuszta...

Greva colportorilor în Roma. Din cauza unor neînțelegeri ivite între administrațiile ziarelor...

Știri mărunte. Vestitul aviator francez Védries, a bătut un nou record în aviație.

Palăsi Andras din Csongrad a murit Joia trecută, prezentând simptome de holeră.

Birjarii din Acerens au declarat greva, din cauză, că primpretorele i-a deobligat să-și țină trăsuriile...

Din Brașov și Târa-Bârsei.

Petrecerea familiară, aranjată ieri seara în restaurantul «Transilvania» de comitetul reuniunii noastre...

De încheiere amintim, că d-i adv. Dr. C. Moga, aranjatul conveniilor colegiale ale Reuniunii...

Apollo Bioskop. Marți și Mercuri în 5 și 6 Martie, „Invier-a” sau tragedia vieții unei dame...

În pregătire: „Talismanul” dramă socială extra ordinară filmul lung 1500 metri.

Joi și Vineri program nou.

In elit-proiectograf Europa se vor reprezenta numai Marți și Mercuri, afară de program „Mellville Gaylor”...

Litere, arte și științe.

Genealogia Românilor de viță veche.

— Mosaic istoric — de Aurel-Horea Mureșianu. — Urmare. —

Cinci sute de ani au trecut de atunci. Pierzând sprîjinul cel puternic dela mișcă-ză, puterea politică a Românilor, a «schizmaticilor», a căzut din ce în ce...

Țăranii din Ungaria și Transilvania se răsculară de mai multe ori împotriva boerilor volnici.

Puterea familiilor fruntașe românești se slăbi. Știrurile lor se rălau tot mai mult.

Aceste lupte îndelungate, năvălirile dese ale Tătarilor, cîmpirirea Ruștenilor...

Cărți și reviste. «Foaia Școlastică», revistă pedagogică în Blaj.

ULTIME ȘTIRI. Peking 5 Martie. Cartierul, în care se află ambasadele streine, este incendiat de cete numeroase de revoluționari.

Proprietar: Braniss et Comp. Redactor responsabil: Ioan Brolea.

„MĂRGINEANA“

INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMII, SOCIETATE PE ACȚII ÎN POIANA (comit. SZE BEN.)

CONVOCARE.

Domnii acționari ai iustitutului „Mărgineana“, sunt invitați prin aceasta la

a V-a adunare generală ordinară,

care se va ține în Poiana, Vineri la 22 Martie n. 1912, la oarele 2 p. m., în localul institutului cu următorul

P R O G R A M :

1. Deschiderea adunării generale și constituirea.
2. Bilanțul anului de gestiune 1911, raportul Direcțiunii, raportul comitetului de supraveghiere și darea absolutului.
3. Distribuirea profitului curat, realizat conform bilanțului.
4. Fixarea dividendelor și a marcelor de prezență.
5. Eventuale propuneri, conform §-lui 25 din statute.

NB. Domnii acționari, cași în sensul §-lui 10 din statutele societății, doresc a participa la adunarea generală în persoană sau prin plenipotențiați, sunt poștiți a-și depune acțiunile și eventualele documente de plenipotență la cassa institutului cel puțin cu 1 oară înainte de deschiderea adunării.

Poiana, la 29 Februarie 1912.

Direcțiunea.

Contul Bilanțului cu 31 Decembrie 1911.

ACTIVA.			PASIVA.		
	Cor.	fil.		Cor.	fil.
Cassa în numărar	66252	79	Capital societar	80000	—
Cambii de bancă.	254961	—	Fondul de rezervă	16621	43
Imprumuturi hipotecare.	197149	82	Fondul cultural filantropic	220	79
Obligațiuni cu caventați	92078	—	Fondul bisericeii nouă	169	54
Credite de Cont-Curent.	509951	33	Depuneri spre fructificare	1005681	78
Acțiuni dela diverse bănci.	9680	—	Dividendă neridicată	91	50
Mobiliar	1114	36	Creditori	2010	97
După amortizare de 20%	224	36	Interese transitoare	10203	—
Spese de fondare.	230	—	Profit curat	16187	82
Amortizat	230	—			
Debitori	223	89			
	1131186	83		1131186	83

Contul Profit și Perderi.

DEBIT.			CREDIT.		
	Cor.	fil.		Cor.	fil.
Interese :			Interese :		
pentru depuneri spre fructificare	33914	31	după cambii de bancă.	18933	96
Spese :			» imprum. hipotecare.	10470	60
Salare	1700	—	» „ pe obligațiuni	7801	39
Agentură	102	80	» cred. de cont-curent.	21227	77
Scopuri de binefacere.	74	60	» acțiuni de bănci	191	60
Marce de prezență.	590	—	Provizțiuni	173	25
Impr., registre, porto div.	455	73			
Chirie	310	—			
Contribuțiune :					
directă și aruncuri	1617	52			
10% dare la int. dela dep.	3391	43			
Amortizări:					
a) Spese de fondare	230	—			
b) Mobiliar 20%	224	36			
Profit curat	16187	82			
	58798	57		58798	57

Poiana, 31 Decemvrie 1911.

Nicolae Dobrotă m. p.,
director executiv.

Constantin Radu m. p.,
cassar.

Romul Vraciu m. p.,
contabil.

Direcțiunea :

George Bărbat m. p.,
prezident.

Ilie Moga m. p.
Ilie Muntean m. p.

Ilie Dăncilă m. p.
Dumitru Ghișe m. p.

Ioan Muntean m. p.
Aron Bozdog m. p.

Subsemnatul comitet am examinat conturile prezente și le-am aflat în deplină regulă și în consonanță cu registrele institutului. Deci vă propunem a da absolutul direcțiunii, și subsemnatului comitet pentru anul de gestiune 1911. În privința împărțirii profitului curat ne alăturăm întru toate la propunerea direcțiunii.

Poiana, la 29 Februarie 1912.

Comitetul de supraveghere :

Ioan Vlad m. p.,
președinte.

George Radu m. p.

Nicolae Fântână m. p.

Constantin Dobrotă m. p.

Ioșif Lăssai m. p.,
revizor expert al „Solidarității“.

Propunerea direcțiunii

referitoare la împărțirea profitului curat de cor. 16187.82.

1. Să se deie acționarilor 5% dividendă după capitalul de K 80,000 K 4000—
2. Restul de K 12187.82:
 - a) 20% fondului de rezervă > 2437.40
 - b) 6% tantiemă direcțiunii > 731.22
 - c) 2% tantiemă comitetului de supraveghiere > 243.74
 - d) 2% tantiemă funcționarilor > 243.74
 - e) Fondului cultural filantropic > 100.—
 - f) Bisericeii nouă din Poiana > 50.—
 - g) Pentru scopuri de binefacere > 370.—
 - h) 2% supradividendă acționarilor > 1600.—
 - i) Remunerațiune funcționarilor > 400.—
 - j) Restul supradotației fondului de rezervă > 6011.71

Total . 16187.82

Direcțiunea.

Primul magazin special pentru articole electro-tehnice de tot felul!
—: In Brașov. —:

**Intreprindere pentru instalare de lumină electrică,
Telefoane, sonerii în odăi.**

Instalații nouă și reparaturi.

Lampe cu fir de metal și de cărbune

de ori și care tensiune, precum și toate materialele de instalațiune,
policeandre etc. se pot căpăta.

Cu toată stima

Robert Roth, Strada Mihael Weiss Nr. 6.

Stofe pentru sezonul de primăvară și vară,

Produs propriu

pentru

Costume de bărbați

și

Costume de dame.

Executare de clasa primă și desen modern

recomandă

Fabricile de postav, modă și împletituri

Wilhelm Scherg & Cie.

Mare atelier român pentru măsurit

Ioan P. Popadan,

Brașov, Strada Prundului Nr. 29.

Aduc la cunoștință publică, că în atelierul meu se efectuează orice fel de lucrare ce privește în această branșă: mobile de salon, dormitoare, mobile de bucătărie, aranjament pentru edificări, ferestre portale. Aranjarea parchetelor sau numai curățit sau văpsit. Pentru bisericeii altare și bănci. Biliarde din nou, sau îmbrăcarea lor cu postav. Se găsesc bilo și tacuri.

Rog sprijinul On. public, asigurând serviciu prompt și ieftin.

66 Cu toată stima
Ioan P. Popadan.

Un cărciumar

vrednic, care poate să depue și cauțion, se caută pentru cărciuma lui Finta din prund. Informații de aproape se pot afla la barăria din Feldioară. (Földvár

Atelier tehnic dantistic

I. SOLE

BRAȘOV, Strada Vămil Nr. 19.

Execută toate lucrările ce cad în branșă dantistică solid și cu preț moderat. — Specialist în coroană și pod.

Pacienții din provincie să servesc în 24 oare. 102

Odăi frumos mobilate se închiriază lunar, sau cu ziua cu preț ieftin în

Villa Kertsch.

Se adresează, cine dorește a-și procura varietăți autentice de:

Pomi roditori

arbori pentru alea, plante de ornament, coșifere, plante de împrejmuț, fructe cu boabe, puești, etc.

Vițe altoite

(calitate superioară)

viță europeană și americană cu și fără rădăcini. (Catalog instructiv gratis.)

